

UIT: <http://www.destentor.nl/ regio/flevoland/>

„Het leven is goed op Urk“

Vader Ludub Oha (38), hun zoon Teshi Wangtsok en moeder Pema Tinze (37), Tibetanen in Urk: „Onze zoon spreekt drie talen: Tibetaans, Nederlands en..Urks.“ foto's Hans Veenhuis

THUISINNEDERLAND - Het is nog maar even geleden: Pema Tinze - Tibetaanse van geboorte - loopt door Amsterdam waar ze een paar landgenoten heeft opgezocht. Ze ontmoet een groepje Nederlanders, maakt een praatje. „Waar woon jij, Pema?“ Pema lacht oprecht en zegt: „Ik woon op Urk.“

Pema nu: „Iedereen moest opeens erg lachen, eigenlijk een beetje uitlachen. 'Op Urk! Wat doe je daar.' Ik zeg: „Waarom jullie lachen. Het leven is goed op Urk, lieve mensen, rustige plaats.“

Het is een paar weken later: de verslaggever geniet met Pema en haar man Ludub in hun nieuwbouwwoning in Urk van een stevige maaltijd Hollandse kost: bruine bonen, ui, knoflook, wortel, gehakt. We eten er Tingmo bij, zelfgemaakt Tibetaans brood. Buiten speelt hun zevenjarige zoon Teshi Wangtsok, in Oranje th-shirt, met zijn vele Hollandse vriendjes. „Wat kom jij doen?“

De gezellige woonkamer biedt een kleurrijke mengeling van Hollandse en Tibetaanse culturen. Aan de wand hangt de Tibetaanse vlag, aan een andere muur prachtige kleden met op één daarvan geborduurd het imposante koninklijk paleis in de Tibetaanse hoofdstad Lhasa. In een kast met glazen deuren staan portretten van Buddha, van Karmapa, van de 14e Dalai Lama, de nu 75-jarige Tenzin Gyatso de beminnelijke, vredelievende man die in zoveel landen slechts officieus welkom is. Zeven mooie ijzeren schaaltes staan in de kast die Ludub elke morgen - vóór het ontbijt - vult met water, waarna de drie Tibetanen samen bidden tot Buddha om zegen voor een goede dag.

Op de onderste plank staan ook de knusse Hollandse Delfts blauwe 'porseleinen' beeldjes in Hollandse, in Urkse klederdracht. Drie glazen portretjes van Koningin Juliana, Beatrix, prins Willem Alexander vervolmaken het Hollandse beeld.

De televisie staat aan: RTL7 stort zijn economisch nieuws uit over Pema en Ludub die, dan weer op de bank, dan weet zittend op de grond hun bruine bonen met smaak verorberen.

Hoog in de Himalaya werden in de beginjaren '70 Pema en Ludub geboren, onbekend met elkaar, in respectievelijk de dorpen Gama en Nangchen. Onafhankelijk van elkaar vluchtten ze in 2001 hun land uit. Over de politiek, over het beleid van buurland en overheerser China praten Pema en Ludub liever niet. „Te gevaarlijk. Tibet is geen democratie. Hier is het goed. Verder niks.“

Liever praten ze over hun persoonlijke ontmoeting, hun grote geluk, toen ze elkaar voor het eerst in de ogen keken tijdens het Tibetaanse Nieuwjaar in Amsterdam, eind februari 2002. Beiden waren ze in Ter Apel geweest, in dat eerste moeilijke jaar in Nederland. Ludub was in Ommen en Dronten terecht gekomen, Pema in Zutphen. Vele maanden later was Pema zwanger geraakt van Teshi die op 23 februari 2003 ter wereld kwam in het Zwolse ziekenhuis.

Maar de vreugde om zijn komst was van korte duur geweest. Toen Teshi zes maanden was kwam daar die eerste uitspraak op hun asielaanvraag: negatief. Ludub, Pema en Teshi werden uitgezet, zwierven een paar dagen op straat tot de politie hen aanhield. Terug naar Tibet, moesten ze, binnen 24 uur. „Maar dat wilden, dat konden we niet. Tibet is gevaarlijk voor ons.“ Een reddende hand bleek in de buurt. Via Vluchtelingenwerk kreeg het jonge Tibetaanse gezin contact met 'Johan, van de kerk in Dronten.'

Johan was, Johan is een goede man, zeggen Pema en Ludub stralend. Hij zorgde voor hen, zij konden in die winterperiode met nog eens acht andere Tibetanen tijdelijk terecht in een bungalow van attractiepark Walibi in Biddinghuizen. Onderdak, warmte, eten, het wás er. De tweede asielaanvraag was intussen in gang gezet. Opnieuw reisden Pema, Ludub en Teshi naar Ter Apel. Opnieuw beantwoordden ze zo goed en zo kwaad als dat ging de talloze vragen, met hun nog gebrekkige kennis van de

Nederlandse taal. Twee lange uren wachten volgden na het gesprek en toen die enorme teleurstelling: Weer negatief, maar dan, nog geen vijf minuten later opeens een andere meneer: „Er is een foutje gemaakt. U hoort over twee weken meer." Bange tijd, dan: „Jullie mogen blijven."

We zijn nu zes, zeven jaar verder. Pema heeft haar Hollandse paspoort op zak; ze heeft haar inburgering met goed gevolg afgelegd. Nog een jaartje, dan zal - als alles goed gaat - ook Ludub zijn bewijs van Nederlanderschap officieel bezitten. Wat een weelde, wat een rijkdom vinden ze dat.

Sinds ruim drie jaar werkt Pema, veertig uur in de week bij Concern voor Werk in Emmeloord. Elke dag gaat hij er blij met de bus naar toe. In een grote kas verzorgt hij de planten en bloemen: enten, snoeien, water geven. Ludub: „De baas is goed, de collega's zijn goed. Ik doe mijn werk, verdien ons eigen geld. Geen uitkering meer nodig." Trots vult Pema aan: „Zijn collega's, iedereen is blij met hem. Ze zeggen dat Ludub heel rustig is en kalm zijn gang gaat."

Ook zelf straalt Pema tevredenheid uit. In het begin had ze het moeilijk gehad, hier in dat koude Nederland en later in dat toen nog vreemde Urk. „We kenden de mensen nog niet, en zij ons niet." Maar nu is alles anders, alles beter. „We kregen dit huis toegewezen. Een mooi huis in een goede buurt. We leerden de burens kennen en die zijn allemaal heel goed voor ons. Buurvrouw Marietje helpt ons als we iets niet weten. We drinken koffie bij mij of bij hen. Soms krijgen we vis. Buurvrouw Judith heeft me Hollands leren koken. Als ik naar het ziekenhuis moet of naar het oude dorp brengen ze ons. Hoewel, ik kan ook fietsen, in zeven dagen geleerd."

De mensen op Urk gaan zondags veel naar de kerk. Pema en Ludub weten het en respecteren het, ook al zijn ze zelf geen christen. Maar bidden doen ze alle dagen, 's morgens voor het eten volgens een vast ritueel en ook zomaar op andere momenten 'als je voelt dat je even met Buddha wilt spreken.' Dan pakken ze hun Tingma, een soort grote gekleurde rozenkrans. Ludub prevelt de gebeden, leest voor uit de Tibetaanse bijbel. Pema luistert en bidt mee.

Terug naar Tibet? Nooit voorgoed. Misschien wel voor even om hun beide vaders - ver in de zeventig - nog één keertje te zien. Het zou kunnen, volgend jaar misschien als ook Ludub zijn inburgering heeft afgerond en een eigen Nederlands paspoort krijgt. Dan kunnen ze ook de rest van hun familie zien die nog leeft, na de aardbeving van 14 april dit jaar. Twee zussen van Ludub en hun kinderen stierven. Ludub vertelt het verhaal sober maar gevoelig.

Maar nu is voorlopig nu, hier in Holland waar het leven hen, ondanks alles, toch weer toelacht. Ze zijn er dankbaar voor.

In hun vrije tijd trekt het Tibetaanse gezin soms naar het Urker bos of gaan ze naar de haven een 'lekker harinkje' eten. Zoon Teshi gaat mee. Drie talen spreekt hij: Tibetaans, Nederlands én ... Urks!